

Nationale numismatische collectie

De Nationale Numismatische Collectie (NNC) is als gevolg van een Koninklijk Besluit sinds eind 2013 in beheer bij De Nederlandsche Bank (DNB). Zij nam daarmee het beheer over van de collectie die zich van 2004 tot de sluiting in 2013 onder de hoede van het voormalig Geldmuseum bevond. In de afgelopen twee jaar is hard gewerkt aan het ontwikkelen van een beheerstrategie, die zich kenmerkt door een intern gericht beheer van de collectie en een extern gericht beleid, waarbij de zichtbaarheid van de objecten centraal staat.

Beheer

Een staf van vijf medewerkers is veelal full time met het beheer van de collectie bezig. De objecten hebben hun vaste plek gekregen, in een aantal gevallen in nieuwe kasten en opbergmiddelen. De kerncollectie bestaande uit papiergeld, munten en penningen is in het gebouw van DNB in Amsterdam gehuisvest. Andere objecten zoals enkele muntperzen zijn elders opgeslagen. Begonnen is met het vervolmaken van de NNC-database. De registratiegraad wordt vergroot en beschrijvingen worden aangepast, verbeterd, toegevoegd en – minstens zo belangrijk – gestandaardiseerd. Dit laatste mede om de doorzoekbaarheid van de (online) collectiedatabase te verbeteren.

Het digitaliseren van de objecten – onder andere om ze via internet zichtbaar te maken aan geïnteresseerden – is een project van ongekende omvang. Tot nu toe was van slechts een zeer beperkt deel van de collectie, afbeeldingen (van voldoende kwaliteit) beschikbaar. Het gaat vele jaren duren voordat van de vele honderdduizenden objecten de benodigde foto's zijn gemaakt. De afge-

lopen periode is ondanks wat aanloopproblemen een bemoedigende start gemaakt. Inmiddels zijn tienduizenden objecten zichtbaar en dagelijks komen er nieuwe bij.

Belangrijk bij het beheer van een collectie is het kunnen toevoegen van nieuwe aanwinsten. Vanzelfsprekend wordt aan de 'voorzijde' de NNC aangevuld met nieuwe, moderne uitgaven. Via veilingen en schenkingen worden manco's in de collectie gevuld. Zo is recent een zeer zeldzaam door het ministerie van Financiën uitgegeven muntbiljet uit 1852 aan de collectie toegevoegd. Maar ook kon de NNC een munt aankopen met de beeldenaar van de Schotse koning James VI, die tijdens het beleg van Breda van een klop was voorzien. Enkele malen werden interessante Romeinse en vroeg-middeleeuwse muntvondsten aangekocht.

Zichtbaarheid

DNB beschikt niet over de juiste faciliteiten om in haar eigen panden de numismatische objecten, bijvoorbeeld via een expositie, aan het publiek te kunnen tonen. Daarom is vanaf het begin zeer veel aandacht gegeven aan het bruikleenbeleid. Musea en andere instellingen worden in de gelegenheid gesteld om objecten van de NNC te gebruiken voor hun tijdelijke en semi-permanente tentoonstellingen. Vanaf het begin was er een bijzondere band met het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden. Ook met andere musea zoals het Allard

EWOUT VAN
HAEFTEN

Pseudo-imperiale tremissis (500-525), goud, 1,45 gram. Recente aanwinst (2015), gevonden op Texel (NUMIS 1108137)

Groot-Brittannië /
Schotland, James VI
(1567-1625), unite of
sceptre piece z.j. (1604-
1609) met klop van
Breda, goud,
9,326 gram. Recente
aankoop (2015)

Pierson Museum in Amsterdam (toeval-
lig gevestigd in het voormalige hoofd-
kantoor van DNB), wordt samengewerkt
om een deel van de NNC zichtbaar te
maken. In de Nieuwe Kerk in Amsterdam
heeft de NNC mogen meewerken aan
de tentoonstelling *Rome, de droom van
keizer Constantijn*. En dat is slechts een
aantal voorbeelden.

Een andere vorm van bevorderen van
zichtbaarheid is het per eind 2015
online beschikbaar stellen van de NNC-
database en de NUMIS-database. Beide
zijn te vinden op de NNC pagina's op de
DNB website. Helaas is nog slechts een
beperkt deel van de collectie toegan-
kelijk doch naarmate de kwaliteit van de
database toeneemt, wordt een groter
deel via internet bereikbaar. En dat
24 uur per dag en zeven dagen per
week.

Voor veel numismaten vormt de
bibliotheek van de NNC een welkome en
onschatbare bron van informatie. Door
DNB wordt ook gewerkt aan het, naast
via Picarta, ook via de DNB/NNC website
beschikbaar stellen van de bibliotheek-
catalogus. Een voor de NNC nieuwe
methode van zichtbaarheid is aange-
boord via een eigen Facebookaccount
en de daaraan gekoppelde actie 'Munt
en Biljet onder de Loep'. Uiteraard zijn
deze bijdrages ook via de website zicht-
baar.

NUMIS

Naast de collectie heeft DNB de verant-
woordelijkheid gekregen voor NUMIS,
het NUMismatische Informatie

Systeem voor muntvondsten. Belangrijk
is dat nieuwe vondsten nu via een op de
website te vinden vondstenformulier
online kunnen worden gemeld, waarna
de meldingen kunnen worden verwerkt
en in NUMIS opgenomen. Het aantal
ontvangen formulieren/meldingen geeft
aan dat de weg naar de website voor veel
mensen te vinden is. Men kan zich daar-
bij gesteund voelen door het feit dat
persoonlijke gegevens en vindplaatsen
voor de buitenwereld worden afge-
schermd.

Van veel vondstmeldingen zijn in het
verleden summier gegevens vastgelegd,
te weinig om deze via de online versie
van NUMIS beschikbaar te stellen. Deze
records met object- en vondstgegevens
moeten worden aangevuld, opge-
schoond en gestroomlijnd. Evenals voor
de NNC-collectiedatabase is voor de
NUMIS-database derhalve een inhaalslag
noodzakelijk. Daar wordt hard aan
gewerkt. ■

Ewout van Haften is binnen De Nederlandsche
Bank verantwoordelijk voor de Nationale
Numismatische Collectie.

Info

Voor meer informatie over de NNC en
om de databases te bekijken gaat u
naar [http://www.dnb.nl/over-dnb/
nationale-numismatische-collectie/
index.jsp](http://www.dnb.nl/over-dnb/nationale-numismatische-collectie/index.jsp). Daar vindt u ook enkele
e-mail adressen voor het stellen van
specifieke vragen.